

ACHT EN DERTIGSTE HOOFDSTUK.

Waarin we de Klauwaarts langs den zeekant volgen.

Arnold en Flip, die goed langs den zeekant bekend waren, behoorden tot eene afdeeling Klauwaarts, welke in 't Vrije van Brugge het volk tot den oorlog oproepen moest. Zeker, rondom Damme, Lisseweghe, Munnikenrede, tot Sluis en Aardenburg klopten warme harten voor de vrijheidszaak, maar toch de laatste weifelaars dienden ook overhaald te worden. Vlaanderen rekende op al zijne kinderen. En bovendien hier en daar schuilden nog Leliaarts !

De lezer herinnert zich, dat Arnolds vader op zekeren dag spoorloos verdwenen was. Hilde, de zoogenaamde waarzegster, had den jonkman weer hoop gegeven, 't geheim te ontsluiëren.

— Hein, de strandlooper, weet er ongetwijfeld meer van, zei de vrouw. Toen ik nog bij 't kasteel van Syssele woonde, werd er jaren geleden tusschen de dienaren van 't slot over een schelmstuk van den zeeschuimer gesproken. De heer van Syssele verbood op strenge straf het punt nog aan te roeren. Waarom, ik weet het niet, maar zeker is het, dat Hein u meer van vertellen kan.

— Maar waarom denkt ge, dat die euveldaad met mijn armen vader in verband staat ? vroeg Arnold.

— Omdat Hein iets met een Brugschen poorter uitgericht had. Doch, nogmaals, het juiste der zaak is mij onbekend. Toen ik enkele dagen geleden van uw vriend Flip vernam, dat uw vader spoorloos verdween, schoot die oude geschiedenis mij eensklaps door 't hoofd.

— En Maarten, zou hij 't niet weten ? hernam Aleida's verloofde. Maarten was jaren lang portier op 't kasteel.

— Maarten kan u onmogelijk meer inlichtingen geven dan ik.

Niet alleen het verlangen om strijders aan te werven, dreef Arnold naar den zeekant; onze vriend wilde Hein opsporen, om hem met geweld de volledige bekentenis te ontlokken.

* * *

Op een Junidag trokken eenige Klauwaarts, waaronder Arnold en Flip zich bevonden, voorbij 't klooster van Ter Doest. Willem van Saeftinghe, die hen vriendelijk begroette, wenkte Breydel's neef.

— Vriend, sprak de monnik, als de strijd, de eigenlijke strijd bedoel ik, begint, moet ge 't mij laten melden. Verstaan?

— Zult ge ons vergezellen, broeder?

— Ziet ge mij voor een lafaard aan? hernam de geestelijke. Ik draag eene pij, maar dan verwissel ik dit kleed voor een harnas.

— Ge zult 't sein vernemen, broeder. Maar sta mij toe u iets te vragen. Kent ge 't verblijf van Hein, den strandlooper?

— Die fielt heeft zich langen tijd schuil gehouden op Wauters hoeve. Op een vroegen morgen, toen ik naar Sluis ging, zag ik hem in den boomgaard. Hij sprak met den heer van Syssele.

— Onmogelijk! deze is dood! riep Arnold verbaasd. De Leliaart werd te Brugge omgebracht.

— Ik zeg nooit iets, dat ik niet zeker weet. Hebt ge zijn lijk gevonden?

— Neen, maar...

— Welnu, dan heeft de sluwe kerel het nieuws van zijn dood zelf laten uitstrooien, om veiliger ergens te kunnen wegkruipen, viel Saeftinghe in.

— Naar Wauters hoeve! kreet Arnold.

De kleine bende stooft voort en bereikte weldra de hofstede van den gierigen schelmschen rentmeester. Eene vrouw smeekte reeds aan de deur luid om genade en deernis.

— We zullen uw leven sparen, zei Breydel's neef. Maar dan moet ge mijne vragen naar waarheid beantwoorden. Zijn de heer van Syssele en Hein, de strandlooper, hier?

— Neen, heer, waarlijk niet... Gisteren verlieten ze ons huis, toen ze hoorden, dat de Bruggelingen naar deze streek kwamen, antwoordde de vrouw, die niemand anders dan Wauter's tante was. De heer van Syssele wilde met eene schuit weg varen, maar Hein weigerde, vervolgde ze. De Franschen komen spoedig terug, zei Hein, en dan kan ik veel geld verdienen. Ik geloof dat nu de strandlooper en de heer van Syssele in 't klooster zijn!

— In Ter Doest?

— Neen, in 't klein gesticht, dat een uur gaans van hier tegen de duinen staat. Zie, heer, ik heb u alles verteld. Toon medelijden met eene oude vrouw !

— Waar is Wauters, de rentmeester ? vroeg Flip.

— Ook weg... ach ! doe hem geen kwaad... mijn neef is zoo goed...

— Ge liegt, hij is niet weg ! hernam de knecht. Waar heeft hij zich verborgen ?

— Heb toch deernis ! kermde de vrouw. Mijn neef is geen Leliaart, hij is trouw aan den graaf...

— Dat vraag ik niet ! Waar is hij ?

— In den kelder... ach, brave lieden !...

Maar Flip nam de vrouw tamelijk onzacht bij den arm en gebood :

— Wijs ons den weg, als ge uw leven bemint !

Bevend gehoorzaamde ze. De kelderdeur was van binnen gegrendeld. Maar weldra lag ze plat en stormden de Bruggelingen naar beneden. De gierigaard bukte zich klagend over eene ijzeren kist, als wilde hij deze met zijn lijf beschermen. Hij smeekte om genade. Zijn gelaat was geheel verwrongen, de oogen puilden schier uit hunne kassen.

— Wat zit er in die kist, oude schrapper ? vroeg Flip spottend, den rentmeester ruw op den vloer trekkende. Doe ze eens gezwind open !

— Deernis, deernis ! Mijn spaargeld... o, zoo weinig... met zwaren arbeid verdiend en stukje voor stukje bewaard tegen den ouden dag ! kermde de vrek, de handen uitstekend naar zijn schat.

— Geschraapt... gestolen !... schreeuwde een boer, die met anderen toegesnel was. In die kist... daarin vindt ge bloedgeld, ontruikt aan zwoegers, aan weduwen en weezen... aan dat goud kleeft ons zweet, kleven tranen van verdrukte lieden ! Honderden langs de duinen kunnen getuigen, welk een schelm die kerel is !

— We zullen die kist aanslaan als oorlogsschatting, sprak Flip. Dat zal voor dezen deugniet de beste straf zijn.

— Mijn geld, mijn geld ! hilde Wauters. Ach... maak mij niet ongelukkig... mijn spaargeld... moet ik in mijn ouden dag gebrek lijden !... Die man liegt... ik ben altijd goed geweest en gaf ieder 't zijne... ja, nog meer !

— Wat, wreedaard, lieg ik ! stoof de boer op. Durft ge dat zeggen ? Moet ik getuigen halen ! Wie ? De weduwe van Jaap, den visscher, die ge uit hare hut verjoeg met de arme kleine, met een wichtje van nog geen jaar oud ?... De weezen van Bartel, die in den winternacht langs 't strand zwierven, van hun vaders erf verdreven, omdat gij Bartel woekergeld

leendet ? De grijze Baldwin, dien ge mishandeldet, zoodat de ongelukkige nu verminkt is ?

— Genoeg, genoeg ! viel Flip in. Dit geld moet naar Brugge !

— Neen, neen ! gilde Wauters en als klauwen sloeg hij zijne vingers op het deksel. Neen, 't is mijn eigendom...

Maar Breydel's knecht stootte den ellendeling weg.

— Kalm ! beval hij dreigend. Of wij laten de kustbewoners u vonnissen.

— Mij dunkt, hij moet hangen, sprak nu Arnold. Oom Breydel had hem eens tot de galg veroordeeld. De heer van Syssele kwam nog juist bijtijds om den schelm te verlossen. Uitgesteld is niet verloren. Deze Wauters heeft zich dikwijls willen wreken ; daar hij tegen den deken der beenhouwers niet opgewassen is, kon hij zijn plan nimmer uitvoeren, Hij heeft den dood verdiend ; laten wij de straf voltrekken !

Doch de straf werd al voltrokken. De vreeselijke ontroering, de angst om zijn geld en om zijn leven, doodde den reeds ziekelijken man. Met een snijdende gil viel hij voorover en, toen Flip hem omkeerde, was de rentmeester een lijk.

De tijden waren toen ontzettend ruw, gelijk we reeds meermalen aantonden. De getuigen van dit schrikkelijk voorval schenen niet in 't minst ontdaan. De geldkist werd met vereende krachten naar boven gesleurd. Het lichaam liet men op den vloer.

Terwijl zijne makkers nog op de hoeve bleven, ging Arnold alleen voort. Hij moest Hein ontdekken en daarom wilde hij 't klooster bij de duinen bespieden. Na eene wandeling van een dik uur bereikte hij het gesticht. Van achter een boom loerde onze vriend naar 't gebouw. 't Scheen wel uitgestorven. Plotseling hoorde de jongeling een geritsel. Hij wendde snel 't hoofd en eensklaps ontdekte hij den rooden kop van den strandlooper. De vos bespiedde hem op zijne beurt. Hein wilde vluchten, doch 't was te laat. Arnold bereikte hem en sloeg den schelm neer.

— Eindelijk heb ik u ! riep Breydel's neef. Het geluk dient mij !

— Genade, genade ! smeekte de verrader.

— Zwijg, of ik rijg u met mijn zwaard aan den grond ! Spreek, 't zal misschien de eerste maal zijn gedurende uw leven, maar spreek thans de waarheid, indien ge aan uw vel houdt.

— Ik zal alles zeggen, wat ge begeert te weten, doch dood mij niet ! kermde de overwonnene. Wilt ge de verblijfplaats van den heer van Syssele kennen ? Daar in het klooster ! Er is een onderaardsche gang, langs waar men ontvluchten kan. Ik zal u wijzen waar ze uitkomt.

— Zwijg, zwijg, lafaard ! hernam Arnold. Nu ge in gevaar verkeert, verraadt ge, wie gisteren uw vriend of uw beschermer was. Ik moet inlich-

tingen krijgen over een Brugschen poorter, een beenhouwer, die vier jaar geleden verdween. Tracht niet te liegen, ik weet alles door eene waarzegster !

Deze kleine list werkte, want Hein was zeer bijgeloovig en twijfelde niet in 't minst aan 't bestaan van tovenaars, toekomstvoorspellers, heksen en dergelijke zonderlinge geesten. De zeeschuimer verbleekte.

— Ik heb dien burger niet vermoord, maar de heer van Syssele is de schuldige ! kermde hij, over al zijne leden bevënd.

Aleida's verloofde ontroerde hevig. 't Was de doodstijding zijns vaders, welke hij vernam. Met moeite bedwong hij zijne woede tegen den ellendeling, en schijnbaar kalm sprak hij :

— Vertel mij alles !

— De heer van Syssele alleen is plichtig aan den moord op den beenhouwer.

— Hoe heette het slachtoffer ?

— Ik ken zijn naam niet, maar hij was de behuwdbroeder van deken Breydel uit Brugge.

Arnold trilde, hij balde de vuisten... maar nog hield hij zich bedaard.

— Vertel verder... rapper ! zei hij met doffe stem.

— Ik moest voor den heer van Syssele de wacht houden in zijne bosschen, omdat er stroopers geweest waren, stamelde Hein.

— Gij wildet die lieden bespieden en verraden, verbeterde Arnold. Ga voort !

— De Brugsche poorter kwam door 't bosch. Ik gelastte hem er uit te blijven, maar de beenhouwer sloeg mij neer.

— Hij handelde wel.

— Ik moest toch het bevel van mijn meester volbrengen, verontschuldigde zich de deugniet. De burger vervolgde rustig zijn weg. Ik kloeg hem aan... 't was mijn plicht... 'k kon niet anders, houthakkers hadden het tooneel gezien... doch 'k sprak nog ten gunste van den Bruggeling, uit medelijden vooral met zijne vrouw en kinderen. Ja, men noemt mij dikwijls een schelm. Waarmee heb ik dat toch verdiend ? Ik laat ieder met rust. 't Was mijne schuld niet, dat de heer van Syssele den armen poorter liet vangen en hangen. Ik weende, toen ik mijn landgenoot aan de galge zag. Ik doe niemand kwaad.

— Zwijg huichelaar ! kreet Arnold. Toen ge te Wynendaele de soldeniers hielpt om mij te vangen, toen ge daar voor vervloekten spion speeldet en mij nog kwaamt hoonen... maar wat babbel ik met u ? Ge zijt een aartsbooswicht. En nu ook liegt ge !

— Heer, ik spreek de zuivere waarheid... Bij wien wilt ge, dat ik het zweer !

— Geloofst ge in waarzegsters? vroeg Arnold.

De strandlooper verschrok weer.

— Ja, niet waar! vervolgde Breydels neef. En van eene waarzegster heb ik de geschiedenis anders hooren vertellen. Niet de heer van Syssele, maar gij, gij vermoorddet den beenhouwer. Beken het... rap... beken uwe daad, als ge nog op medelijden hoopt!

— Genade, genade! smeekte de roodharige. Ik moest hem dooden van den heer van Syssele. Ik deed het tegen mijn wil, maar anders had de edelman mij opgehangen.

Arnold kon zijne ontroering niet langer overheerschen. Jaren had hij in de onzekerheid geleefd aangaande 't lot zijns vaders; maar nu vernam hij de akelige tijding... nu verdween elk sprankeltje hoop. Zijn arme vader was wreed vermoord!

Even moest de jongeling tegen een boom leunen. Onder 't spreken was Hein recht gestaan. Snel gelijk de weerlicht maakte de sluwe spion gebruik van Arnolds verstrooiing, schoot als een pijl tusschen de beenen van den Klauwaart door, wierp dezen omver en vluchtte met groote sprongen heen.

— Ik vermoordde uw vader en plunderde hem uit... de visschen der zee hebben zich met zijn lijk gevoed! riep de schurk nog, een helschen schaterlach uitstootend.

Arnold's verrassing duurde niet lang. De jonkman snelde den ellending achterna.

Rond het klooster stond een boschje, daar door de monniken aangelegd, ondanks den schralen zeewind, die zoo nadeelig is voor boomen. Hoe Flip's vriend ook zocht, nergens kon hij Hein ontdekken. Hij speurde achter elken boom, achter iederen struik, sloeg bij zijn onderzoek geen gracht, sloot of kuil over... maar alles was te vergeefs. Spijtig en droevig keerde Arnold naar zijne makkers terug. De strandlooper had zich in een hollen boom verborgen... Zijn roode kop verscheen boven den stam.

— Hij is weg! juichte de schelm. Nog eens ontsnapt. Beter opgepast, Hein, jongen... onkruid vergaat wel niet, maar toch, maar toch... geen te gevaarlijk spel spelen!

Arnold vertelde alles aan Flip. Breydel's knecht poogde zijn vriend te vertroosten. Daarna riep hij tot de anderen:

— Sa, mannen, niet ver van hier schuilt nog een Leliaart, die reeds honderd keer den dood verdiend heeft. Wij gaan naar 't klooster!

De bende begaf zich onmiddellijk op weg en zoo snel stapte ze voort, dat het gesticht in minder dan een uur bereikt werd. Op Flip's geroep, kwam een monnik naar buiten.

— Wat begeert ge ? vroeg de geestelijke.

— Den Leliaart, dien ge herbergt, antwoordde Breydel's knecht. Neen, vader, zeg niet, dat hij weg is ! Ik ben zeker van mijn stuk.

— Vrienden, ik ben een Klauwaart als gij, en zal u niets verbergen. Onze abt heeft inderdaad een heer geherbergd. Doch niemand der kloosterlingen wist, dat deze een Leliaart was.

— Ge hadt het toch wel kunnen begrijpen, na alles wat er in Brugge geschied is. Maar jongens, komt, we zullen dien verfranschten Vlaming, dien volksverdrukker, zelf uit het klooster halen.

De kleine bende trad door 't hek. Thans kwam de abt voor.

— Spaar u de moeite van 't onderzoek ! zei hij. Mijn gast is gevlucht.

— Waarheen ?

— Nooit zult ge mij die bekentenis ontwringen, hernam de overste op waardigen toon. Weet ge dan niet, dat de wet der gastvrijheid in Vlaanderen heilig is ? Wie mij een onderkomen verzoekt, krijgt het en zou ik valsch den weerlooze aan zijne vijanden overleveren ?

Sommige jongelingen morden luide, maar Flip gebood stilte en riep :

— Vrienden, de abt spreekt eerlijke taal. Laten wij die eerbiedigen ! En zich tot den geestelijke richtende, vroeg hij : 't Is dus overbodig het klooster te doorsnuffelen ?

— Gansch overbodig. Niemand buiten mijne monniken bevinden zich in het gesticht.

— Dan is de Leliaart door de geheime gang gevlucht ! schreeuwde Arnold. Hoe dom dat ik niet eerder aan de inlichtingen van den ellendigen strandlooper dacht ! Komt vrienden, zoeken wij den omtrek af, de Sysseelsche verrader kan ons niet ontsnappen.

Voor de tweede maal in korten tijd zocht de heer van Syssele zijn heil in de vlucht langs eenen onderaardschen weg. Toen men hem meldde, dat eene bende Klauwaarts voor het klooster stond, liet de benauwde Leliaart zich haastig door den abt naar den verborgen uitgang geleiden. Niet ver van de duinen geraakte de edelman weer in de frissche lucht. Haastig beklom hij een der zandheuvels. Op het strand lag een kleine boot.

— Ik zal op zee veiliger zijn, mogelijk land ik ergens in Zeeland, dacht de heer van Syssele.

Met veel moeite sleurde hij het vaartuig naar 't water. Twee vrouwen, eene oude en eene jonge, waarschijnlijk moeder en dochter, snelden toe.

— Wat beteekent dat ! riep de eerste.

— Blijf van onze schuit ! schreeuwde de andere.

— Achteruit, of ik dood u ! kreet de edelman. Och menschen ! ver-

volgde hij vriendelijker laat mij uwe boot gebruiken, ge moogt op eene goede belooning rekenen !

— Ik herken u ! kreet de oudste vrouw. De heer van Syssele wil

ZODAT DE HEER VAN SYSSELE ACHTEROVER ROLDE

vlieden ! Ha, de verdrukker is tam geworden, hij heeft gelijk een opgejaagd konijn. Bet, rep u, er zijn Klauwaarts langs de kust, meld hen, dat een Leliaart in hun net zit !

— Verwenschte heks... weg of die dorpers vinden straks uw lijk ! tierde de vluchteling, rillende van angst bij de gedachte aan zijne vervolgers.

De vrouw was in de boot gesprongen. De Leliaart wilde ook in 't vaarttuig stappen, maar plotseling stak de andere dit van den kant, zoodat de heer van Syssele achterover rolde. Intusschen rende Bet het duin op. De edelman vloekte van spijt en woede. Het laatste redmiddel werd hem ontnomen. De boot dobberde op de golven. De oude vrouw hief eene roeispaan op en kreesch :

— Kom niet nader, of ik sla u den Leliaartskop in !

Dan, met een woesten angstkreet, gelijk een wild dier, dat door zijne jagers omringd wordt, stormde de vernederde edelman weg, het strand langs.

— Daar loopt hij ! klonk het eensklaps.

De Klauwaarts verschenen op de duinen, en snelden hun slachtoffer achterna. 't Werd eene wilde jacht nu. De edelman, die jaren achtereen de onrechtvaardigste daden pleegde tegen hen, welke hij als dieren beschouwde, moest nu de prooi dier verachte dorpers worden. De Klauwaarts toch gebruikten taktiek. Eenige hunner waren langs de landzijde der duinen voortgesneld, beklommen dan 't duin, renden over 't strand en sneden den vluchteling den pas af.

De heer van Syssele had thans geen anderen uitweg dan de zee... ! Sidderend, bijna schreiend van wanhoop, bleef hij staan. Hij zag wit als kalk, zijn gelaat was verwrongen. Een dapper man zou zich verdedigd hebben en met het zwaard in de vuist gestorven zijn. Maar de Leliaart was een lafaard ! Hij stortte op de knieën en smeekte met gevouwen handen om genade.

Roepend en tierend omringden de vervolgers hun slachtoffer. Arnold sprong op den gevangene toe en schreeuwde hem vlak in 't gelaat :

— Bah ! verfoeilijke kerel ! Ziet ge wel, dat ik gelijk had, toen ik u in uw kasteel voor een lafaard schold ? Nu knielt ge voor den dorper, den laat, dien ge als een wild beest aan uwe Fransche gasten vertoondet... !

Nu smeekt ge om genade, aan een jongeling, wiens verloofde ge hebt gehoond en bespot, toen ze u om deernis voor haar vriend bad ! Doch uw gekerm zal u niets helpen !

— Neen, neen ! brulden de anderen.

Een grijsaard kwam nader en kreet, terwijl zijne oogen van haat fonkelden :

— Verdrink dien booswicht als een hond ! Hij verdient het. Bind een steen aan zijn hals en slinger den schelm in zee !

— Neen, die dood ware te zacht ! tierde een andere kustbewoner. Hij moet langzaam sterven.

Barbaarsche taal, nietwaar lezer! Maar vergeten wij niet, dat deze menschen in de 14^e eeuw leefden, in een tijd van wreedheid, van voortdurenden krijg. Moesten wij hier neerschrijven de gruwelijke daden door edelen, ja, door voorname ridders, door edelvrouwen zelfs gepleegd, ge zoudt huiveren van ontzetting. En waar de edelen voorgingen, moest men bij de lagere standen niets beters verwachten.

Bovendien dit volk was getergd, verdrukt tot in 't ondragelijke toe. Nu barste de haat los... de haat tegen de heeren, die in stede van beschermers tirannen geweest waren; tegen Leliaarts, die het volk, handen en voeten gebonden, aan een vreemden vorst wilden overleveren.

— De heer van Syssele is in de handen der Klauwaarts! rolde het als de donder langs de kust.

De heer van Syssele! Lang, zeer lang was dat een naam geweest, die schrik verwekte bij de arme lieden in geheel 't Noorden van Vlaanderen.

— Hij is in de handen der Klauwaarts! galmde het nu. En uit stulpen, uit de hutten met rieten daken, uit hoeftjes, van alle zijden snelden dorpers toe, om den gevangene te zien.

Honderden gebalde vuisten werden opgestoken. 't Getier, 't wraakgeroep deed de zeemeewen verschrikt wegvliegen. Havelooze mannen, versleten voor hun tijd door slaven en zwoegen, juichten om de vernedering van den edelman, die zoo diep gehaat werd.

Het kustvolk, dat altijd tot de meest vrijheidsminnende bewoners van Vlaanderen behoorde, had de verdrukking van den adel met verkropte woede gedragen. Nu brak die woede los.

— Ter dood, ter dood! hilde men. Hij moet sterven!

— Geen genade voor den ellendeling, die nimmer deernis had met ongelukkigen! schreeuwde een visscher.

De heer van Syssele lag nog immer geknield. Schuw keek hij naar de dolle menigte. Hij wilde om vergiffenis smeeken, maar vond de kracht niet, één woord uit te brengen. 't Angstzweet parelde op zijn voorhoofd. Zichtbaar beefde de ongelukkige, die een schrikkelijken dood vreesde.

— Ik moet dien deugniet nog spreken, zei Arnold, en hij stelde zich voor den edelman.

— Heer van Syssele, wat is er met beenhouwer Jasper gebeurd?

Jasper was de naam van Arnold's vader.

— Jasper, Jasper... stamelde de gevangene.

— Ja, Jasper, de Brugsche poorter, die vier jaren geleden spoorloos verdween. Ik weet alles, heer van Syssele, maar eisch toch eene volledige bekentenis van u!

— Hein, de strandlooper heeft hem vermoord, bracht de Leliaart er met moeite uit.

— Waarom ?

— Ik weet het niet.

— Heer van Syssele, ik eisch de volle waarheid ! hernam Arnold heftig. Zooals ik uw vonnis uitspreek, zal het ook uitgevoerd worden. Bedenk het wel ! En nu nogmaals : Op wiens last vermoordde de strandlooper den beenhouwer Jasper ?

— Welnu, ik zal alles zeggen... hopende, dat ge medelijden met mij zult hebben... de beenhouwer Jaspar stroopte in mijne bosschen...

ROBRECHT VAN BETHUNE

— Ge liegt !

— Hij wandelde toch in mijn bosch... en toen ik het hem verbood, sprak hij mij ruw en oneerbiedig toe.

— Ha ! en daarom gelasttet gij den strandlooper den burger onverhoeds te overvallen en te dooden, onderbrak Arnold. Nietwaar, heer van Syssele, zoo is alles geschied ?

De ander knikte.

— En waar werd de beenhouwer omgebracht ? vroeg Breydels neef op ijskouden toon, ofschoon hij zich geweld moest aandoen, zijne ontroering te verbergen.

— Bij 't hooge duin ! antwoordde de edelman.

— En waar begroef Hein het lichaam ?

— Op dezelfde plaats.

— We zullen zien of ge de waarheid spreekt ! Eenige mannen van goeden wil ? vroeg Aleida's verloofde, zich tot de schare wendende.

Onmiddellijk boden schier allen zich aan.

— Ik wil het graf mijns vaders kennen, hernam Arnold, want beenhouwer Jasper was mijn vader !

De heer van Syssele slaakte een gil bij 't hooren dier bekentenis. Nimmer had hij geweten, dat Breydel's neef de zoon van zijn slachtoffer was.

Men haalde spaden en trok naar 't hooge duin. De gevangene moest gedragen worden, want zijne beenen weigerden hun dienst.

Onmiddellijk begon men met de opzoekingen. Daar de aanduiding der plaats maar vaag was, verliep er veel tijd. Eindelijk haalde men een verbleekt geraamte boven.

Arnold brak in snikken los. Zijn lijf schokte zenuwachtig op en neer.

— Mijn arme vader ! kermde hij. Arme, arme vader !

— Ter dood den moordenaar, den ellendeling ! huilde de dolle menigte, nog meer opgehitst door de tranen van den jongeling.

— Vrienden, schenk hem tijd, om zich voor 't sterven te bereiden ! klonk eene zware stem.

De abt van het klooster stond daar.

— Neen, neen ! brulden de hevigst opgewonden. Weg met dien schurk !

— Genade, genade ! kreet de heer van Syssele. Ik zal mij bij 't leger der Klauwaarts aansluiten en tegen de Fransen...

Maar Flip belette hem voort te gaan. De beenhouwersknecht sloeg zijne breede hand voor den mond des gevangenen en riep :

— Zwijg, zwijg... gij zijt te laf, om onder onze banieren te strijden !

— Vriend, ge moet sterven... wees nu, eens in uw leven, toch moedig, 't is wel uwe gewoonte niet, maar men is nooit te oud om te leeren.

— Geen uitstel meer ! tierde een visscher en behendig wierp hij den edelman een strop om den hals. Twintig, dertig handen grepen de koord en onder woest gejuich, werd het lichaam langs het strand, 't duin op en af, over velden en door grachten gesleurd. Eene opgewonden, krijtende, huilende bende volgde... 't Was een verschrikkelijk schouwspel, deze wraakoefening !

Men kan slechts verschooning zoeken in den geest van den tijd...

Arnold stond nog weenend bij het overblijfsel zijns vaders. Flip nam de hand van zijn vriend en sprak : Moed, makker... kom we zullen

't gebeente van dezen martelaar naar Brugge voeren en het plechtig laten begraven nevens de assche uwer moeder.

Eenige Klauwaarts verlieten het strand. Na eene wijle keerden ze terug met eene baar, welke ze haastig van takken en twijgen vervaardigd hadden.

't Gebeente van den Brugschen poorter werd weggeleid.

Onderwege zagen de Klauwaarts het verminkte lijk van den heer van Syssele aan een boom hangen.

A. HANS

GROENINGHE

PENTEEKENINGEN VAN EMIEL WALRAVENS

TWEEDE DRUK

*« Gij zult uw vaderland beminnen,
en zijn taal en zijn roem, »*

(H. CONSCIENCE.)

L. OPDEBEEK, -- UITGEVER -- ANTWERPEN

ZODAT DE HEER VAN SYSELE ACHTEROVER ROLDE. (Blz. 268)

ROBRECHT VAN BETHUNE

Bijgenaamd « De Leeuw van Vlaanderen ». (1)

1) « Robrecht van Bethune die welcke die helege kercke veel profyts dede, in eenen wylch in Apoelgen, daer hij doot slouch den fellen viant van der heleghe kercke Meinfroot. » (*Die excellente Cronike.*)

Ten einde het karakter van dezen edelen ridder te doen kennen, willen wij over hem het volgende zeggen :

« Charles d'Anjou, Koning van Sicilië, willende ten oorlog trekken tegen Manfred, die dit koninkrijk tegen den wil van den Paus bezat, vormde een Fransch leger van bij de twintig duizend uitgelezen mannen, en gaf het opperbevel over dit heir aan Robrecht van Bethune, die alsdan slechts achttien jaar oud was. Eenigen tijd hierna verwon Charles d'Anjou den jongen Conradijn, kleinzoon van den Duitschen Keizer Frederik. Charles, willende zich van zulk een doorluchtigen vijand verlossen, besloot hem tot den dood te doen verwijzen. Sismonde de Sismondi (*Histoire des Républiques italiennes*), zegt : « Een enkel rechter dorst het doodvonnis uitspreken, en de jonge Conradijn werd op een schavot gebracht om het hoofd afgehouden te worden. De rechter, die Conradijn tot den dood veroordeeld had, las het vonnis tegen hem als verrader der kroon en vijand der Kerk. Hij eindigde juist en sprak het doodvonnis uit, toen Robrecht van Vlaanderen, de eigen zwager van Charles d'Anjou, zich op dien valschen rechter wierp, en hem met zijnen degen door de borst stootende, riep : « Het behoort u niet, ellendeling, zulken edelen en schoonen heer ter dood te verwijzen ! » De rechter viel dood in de tegenwoordigheid des Konings, en deze dorst zijnen gunsteling niet te wreken. Robrecht bezat een leeuwenhart in een ijzeren lichaam. (Uit « De Leeuw van Vlaanderen », door H. Conscience. Nota van den Uitgever).